

Երագիր Հայաստանին

Թիի 2

10 ՅՈՒՆԻՈՒՆԻ (29 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 1856)

1857

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌՏՏՐՈՒ. Կայսեր Միխայիլ Բարեն 2-րդը վանքն այցելութեան ելիման...

ԴԱՂԱԴԵ. Փարիզի արքեպիսկոպոսին սպանուելը. Գեա...

ԵՆԳՂԱ. Եկամտից սուրբին զեմ պատրաստութիւններ:

ԳԵՐՈՐԴԱՆ. Հելլենական ուսանողքի բնութեան զորաց...

ՀԱՆՈՒՅՏԻՆ. Զորագործ. Կառնէն կայսեր Հելլենական ու...

ԶԵՆՈՒՅՏԻՆ. Գաղութնի զնկարծութիւնը:

ԲԵՍՈՒՄԵՆԱԿԱՆՔ. ԲՈՒՅՏԵՆԱԿԱՆ ՂԱԳ. Սեփոս գետին...

ԿԱՆՈՒՅՏԻՆ. Կայսերութեան արտաքին քաղաքականութիւն...

ԵՆՆՈՐՈՒԹԻՒՆ:

ԱՌՏՏՐՈՒ

ՎԻՆՆԱՆ. 10 ՅՈՒՆԻՈՒՆԻ:

Ս ԵՆՆԱՆՎՈՒՆ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31-ին կը զրնն Մեծափառ կայսրն...

Ս ԵՆՆԱՆՎՈՒՆ 3 ՅՈՒՆԻՈՒՆԻ: Երբոր առաւօտանց ժամը 10-ին...

Ս ԵՆՆԱՆՎՈՒՆ 6 ՅՈՒՆԻՈՒՆԻ: Մեծափառ կայսրն ու կայսրուհին...

րունակ կ'անձրիւէր. ի վերայ այս ամենայնի լին շոգեկառաց...

Ս ԵՆՆԱՆՎՈՒՆ 8-ին Հասած Տեղագրական լուրը կը ծաւառանէ...

Ս ԵՆՆԱՆՎՈՒՆ 9-ին Փարիզի մէջ տեղագրական լուրը պաշտօնական...

Ս ԵՆՆԱՆՎՈՒՆ 10-ին Փարիզի մէջ տեղագրական լուրը պաշտօնական...

Ս ԵՆՆԱՆՎՈՒՆ 11-ին Փարիզի մէջ տեղագրական լուրը պաշտօնական...

ԳԱՂՂԻՍ

Ս ԵՆՆԱՆՎՈՒՆ 12-ին Փարիզի մէջ տեղագրական լուրը պաշտօնական...

Ս ԵՆՆԱՆՎՈՒՆ 13-ին Փարիզի մէջ տեղագրական լուրը պաշտօնական...

նի մէջ Վիեննայի եւ Ս. Շարլի կղերականներ մէջ ստորագրած...

Ս ԵՆՆԱՆՎՈՒՆ 14-ին Փարիզի մէջ տեղագրական լուրը պաշտօնական...

գործքն անանկ շուտով գլուխ հանեց, որ ներ-
կայ գտնուողները չհրաժարուին արգելիչ, միայն կու-
սաններէն մէկն օգնութեան վայելց: Բայց մար-
դասպանին հարուածը շատ զօրաւոր էր, դանա-
կը կուսանին երեք մետր կտրելու եւ Երեւանի տե-
ղապետ մարմնի մէջ խորունկ մտու: Երբեք չի տե-
ղապետ անհաշտաւ լիւրջութիւնով պարագտել կը
քանային զինքը նորէն կենդանացընէլ, որովհե-
տեւ հարուածը սրտին հոսած էր: Եկեղեցւոյն
մէջ սասանկ աղմուկ մը փրթաւ, զայսույն ժո-
ղովուրդը սառելիս մարդասպանը կը փարատեր
եկէ քանի մը ոտակոտութեան անձինք մէջ
չմանէին: Եղեղեցւոյն բոլորովին հանգարու-
թեամբ զինքը բռնակներուն ձեռքն անձնատուր
եղաւ, եւ դեռ արիւնքուայ դանակն անոնցմէ
մէկուն յանձնեց:

Կոտորածական քննութիւն ըլլալով ոտու-
գուեցաւ, որ մարդասպանը յերթէ անուամբ, իր
եկեղեցական պաշտօններէն կախած քահանայ
մըն էր. ասիկայ արգէն շատ սոսկալ եկեղեցա-
կան դատարաններով պատժուած էր: Զատաւագոյն
Փարիզի մէկ ժողովրդագրական օգնական էր:
Սերբի տունները Մոսկովի մէջ կը կենար:
Հոս ալ շատ անգամ դատուած, եւ փերթագէտ
եկեղեցական պաշտօններէն կտրուած էր: Որով-
հետեւ գաղտնաւոր մը մէջ, որն որ անցեալ տարի
Կոնստանդնուպոլսէն կտրուած եւ կին մ'իւր պար թու-
նա որդուն համար ցկանս բանտի գաղտնաբա-
րուած էր, ամբասանելոյն կողմը բռնեց եւ նստե-
տեղաւորով մ'ալ դատարանայ դէմ տատակ յար-
ձակուն մ'ըրաւ եւ իրենց վճիռն անիրաւ հրա-
տարակեց: Եկեղեցական ատենան, որն որ
իրեն Եւրոպայ յղուեալն դէմ քարոզելուն հա-
մար արգէն վրան ամպս էր, կոտորածին ար-
գելը դրաւ վրան: Սերբի աս արդէնքին դէմ
բողոքեց, բայց Երբեք չի կտրուել իրենց հասա-
ւեց: Անգամ մը կուրծքին վրայ տախտակ մը
կախած, որուն վրայ աս խօսքերը կային. «Ես
Փարիզի Երբեք չի կտրուել կոտորածին արգելքով
պատժուած քահանայ մըն եմ. անսթիւթեան
կը մոտեմ», եկեղեցւոյն մէջ ելաւ պտրտեցաւ:
Քանի մ'անգամ Ռ. Գերմանի ժողովրդագրական
դէմ մահուան սպառնալիքներ ըրած էր, բայց
Երբեք չի կտրուել միայնակ: Միտք ունենալուն
նշան մը չէր ցուցուցած: Կատարածին մէջ իրեն
էղած հարցումներուն հանդարտութեամբ պատաս-
խանեց. միանգամայն ապահովուց, որ Երբե-
ք չի կտրուել իրենց թշնամութեան մը
չունէր: Միայն Եւրոպայ յղուեալն դէմ բաշ-
քել ուզած էր: Կատարածին ատենն ալ շատ
անգամ կը կանչէր «Այս Կատարածին հանդէպ»:
Կարծաւոր խոստովանեցաւ, որ ան զանակն որով
նոյն ոտակոտութեան կատարած էր, փերթին
ուրբաթ օրը գնած էր Երբեք չի կտրուել սպան-
նելու դիտարարութեամբ: Կատարածին վերջերս
քիչ մը շարժեցաւ, եւ երբոր յանցանքին մե-
ծութիւնն ստեղծ գրին «Չարհարիք բան», ը-
սելով քանի մ'արցունք ալ թափեց: Կատարած
կան լրագրաց խօսքին նայելով աս անորէն քու-
հանային վրայ քիչ մը մտաց հիւսնդութեան
նշաններ կը տեսնուին, եւ աս բանս աւելի եւս
անկէ կը ցուցնեն որ իր հայրը, մայրն ու եղ-
բայրներն մէկն իրենք զիրենք մոռցուցած են,
որն որ աս մտաց հիւսնդութեան ոտնց ցիւղն
մէջ անհրաժեշտ նշան մըն է:

— Փարիզ, 1 Յունուարի: Գերմանի-
կը դրէ որ ժողովքը երեկ միտքն իրիկուան մա-
մը Երբեք չի կտրուել մտաց: Եւ Կատարածին որ
շարժում օրը կամ առ առաւել կիրակին օրը եր-
կորդ փերթին նիստը պիտ'որ ըլլայ:

ԱՆԳՂԻԱ

ԼՆԻՍՏԱՆԻ մէջ եկամտայ տուրքին դէմ դարհու-
րեղ յորձաւոր մը կը պատրաստուի, որուն մը-
ձեանքը յուրանց հաստատմանը կը ծանուցանեն:
Կըլէմենտի մէջ երեկ չէ մէկուն օր նոյն տե-

ղայի քաղաքական խորագրահանութեամբ մէկ
մեծ ժողովք մը գումարեցաւ, պատգամաւորու-
թեան մը վրայ խորհելու, որով խորհրդանային
պիտ' աղաչուի որ շուտով աս տնտեսայ տուրքը
բոլորովին փերթենէ: Երբեք չի կտրուել խօսքը
Պէրլէյ ծախակալն էր:

Գ Ե Ր Մ Ա Ն Ի Ա

ՄԻՐԱՆԻՍՏԻՆԻ. 30 Գերմանի-
աւ հերթականութեան թերթներուն միտքերն տուած
ընկուտ համեմատ, Հոյտեղեղեկ, Վիլհելմեկ,
Միլենիէն ու ուրիշ գերմանական երեւելի դպրոց-
ներուն մէջ գտնուող հերթականութեան ուսանողներն
իրենց հայրենիքը կը գտնան որ տնոր իրենց
ծառայութիւնը մատուցանեն:

— Պալիերայի Սո-քոմեքով լրագրողը հե-
տեւեալ լուրը կու տայ: Այս պարագիծի որ բու-
սիական զօրաց Պալիերայի միջին անցնելու որո-
շումն արդէն եղած է: Վաճառականութեան
ընկերութիւնը վարչական կողմանէ դնդերուն եր-
կոթի ճամբով երթալուն նկատմամբ ամեն պա-
տաստութիւնները պիտ'որ անսնուն: Կըսուի որ
80,000 քիւ չէ ան դուրսը որն որ աս որդու
Եւրոպայի վրայն պիտ'որ գոյ, որպէս զի ան-
կից Ռուսի վրայն դէպ ի Ուկրաինայ անկից ալ
Հելլենիստիս սահմանները քալէ:

ՊԵՐՍԻԱ. 4 Գերմանի-
ստի որ ան ամեն զօրագետներն որոնք Պրուսի իշ-
խանին հանդիման համար հոս ժողովուած էին, հրա-
ման բնութիւնը են անյապաղ իրենց սեպերը
դառնալու: Բայց միանգամայն կոտորածութիւնը
Կաղիպոլի նոր միջնորդութեան պատճառաւ Հե-
լլենիստի տրշաւը միջեւ Բալուար 15 ուշա-
ցուց: Աս միջնորդութիւնն Երբեք չի կտրուել բո-
լայ եւ իրեն վերջնակի մը պիտ'որ համարուի:
Թէպէտ եւ գրուած պայմանները կատարեալ ըն-
դամուտէն ետքը պատրաստութիւններ

այլ: Ինչպէս անկողնի, այսպէս առ այլ շրջէն տար-
տեցաւ: Ասոր համար Մովսէս անունը շատ յար-
մար է, նոյն անուամբ կը կոչուէր զինքը:

Չէ. բայց, ճիշդն է, առ անունը չեմ ուզեր
ես: Աս չեմ ուզեր անունը քրիստոնէից մէջ ստի-
րական անուն չէ: Տղան Վանիկէ կոչուէր: Այս-
պէս կը կոչուէր գուն. առ անունն ունէր մեր
յասարակաւ տղան, որն որ մահուան զոհ եղաւ:
Աս անունն համար, աղան վրայ կրկին սեր կ'ու-
նենամ:

Պր. Պրանդ. սխալ ծիծաղել, որ իր կինը ա-
մենեւնի միտ չէր ընել որ Վանիկէն ալ չընայի
անուն է: Բայց ի վերայ այս ամենայնի, լաւ է,
բայց, խոյ Վանիկէ կոչուի աղան: Աս ալ գե-
ղեցիկ ու յարմար անուն մըն է: Ինչպէս որ Աս-
տուած Վանիկէն առիւծներուն գոգքէն ողջ դուրս
հանց, այսպէս ալ առ արմատ մահուան վտանգէն
փրկել: Աստուած տղայ որ առ անունն Վանիկէն
պէս, բարեպաշտ, խելացի ըլլայ, յետագայ
մատահովիտն ունենայ, ու Աստուծոյ սուրբ պա-
տուիրաններուն հնազանդ ըլլայ:

Նշանաւոր, բայց ճիշդն է, քաղցր հայեցողութեամբ
մը տղան նայելով, որ առ այլ Վանիկէն պէս,
ի շնորհով կը մեծնայ ու կը զարգանայ: Ահա,
ուրեմն, սիրելի Վանիկէ, բայց, մայրը, երե-
քովն աղաւոր ու փափուկ անկողնի մը պատրաս-
տեմ, զանազան գոգքերով ու ծաղիկներով, իմ
մեծած տղան համար պատրաստած բոլոր զգու-
տեղներէն քեզի ժառանգութիւն թող ըլլան:
Մանր նորէն գուր հանեմ ու մայրեմ:

Եւ առ անունն ալ չի կ'ըլլայ, բայց Պր. Պրանդ,
թէ որ տղան բարեպաշտութեան ու քրիստո-
նէական մէջ կրկնէր, քան թէ աւելորդ զար-
գերով զարգարէր:

Ըն կոչմանէ իրաւունք ունիս, բայց ճիշդն է,
առ բանիս երկուքնիս ալ փոյթ պէտք էն որ առ-
նից, եւ ձեռքը երկնոց խոտանալով, եւ տղան
առած նայէն խոյր գնաց:

Հաստատութիւն շունը միշտ մեկուկ կ'երկար
կու գար: Եւ տղան ալ բոլորովն ապահովու-
թեան մէջ անտէրով, հանգստեցաւ: Բիւ մը
կերակուր ու ուտելէն ետք, անէն գուրս ելաւ,
ու գետին վրայէն լողալով՝ շատ մը դիմացի ե-
ղիւքն անցաւ. ու դէպ ի վեր փախչով անե-
րեւոյթ եղաւ:

Երբ սիրելի ձիւնկարտ, բայց Պր. Պրանդ,
իր կնոջ, հոգեւորական շատ շուտով պիտ'որ
կորստանայ: Ասոր համար շատ սիրով եւ կը դար-
ձնիմ ան տառապեալ ծնողաց իրենց սիրելի որ-
դին: Բայց զինքը նորէն կորստանալէն ինծի շատ
ծանր պիտ'որ գայ:

Ո՛հ, բայց հառաչելով ճիշդն է, բարի ծնու-
ղաց ողոր կրնամ երեւակայել: Փորձով գիտեմ
թէ ինչպիսի ցաւ կը պատճառէ սիրելի տղա մը
կորուստը: Ասոր համար շատ սիրով եւ կը դար-
ձնիմ ան տառապեալ ծնողաց իրենց սիրելի որ-
դին: Բայց զինքը նորէն կորստանալէն ինծի շատ
ծանր պիտ'որ գայ:

Իսկ զհոգեւորական շատ շուտով պիտ'որ
կորստանայ: Ասոր համար շատ սիրով եւ կը դար-
ձնիմ ան տառապեալ ծնողաց իրենց սիրելի որ-
դին: Բայց զինքը նորէն կորստանալէն ինծի շատ
ծանր պիտ'որ գայ:

Երբ սիրելի ձիւնկարտ, բայց Պր. Պրանդ,
իր կնոջ, հոգեւորական շատ շուտով պիտ'որ
կորստանայ: Ասոր համար շատ սիրով եւ կը դար-
ձնիմ ան տառապեալ ծնողաց իրենց սիրելի որ-
դին: Բայց զինքը նորէն կորստանալէն ինծի շատ
ծանր պիտ'որ գայ:

Հաստատութիւն շունը միշտ մեկուկ կ'երկար
կու գար: Եւ տղան ալ բոլորովն ապահովու-
թեան մէջ անտէրով, հանգստեցաւ: Բիւ մը
կերակուր ու ուտելէն ետք, անէն գուրս ելաւ,
ու գետին վրայէն լողալով՝ շատ մը դիմացի ե-
ղիւքն անցաւ. ու դէպ ի վեր փախչով անե-
րեւոյթ եղաւ:

Երբ սիրելի ձիւնկարտ, բայց Պր. Պրանդ,
իր կնոջ, հոգեւորական շատ շուտով պիտ'որ
կորստանայ: Ասոր համար շատ սիրով եւ կը դար-
ձնիմ ան տառապեալ ծնողաց իրենց սիրելի որ-
դին: Բայց զինքը նորէն կորստանալէն ինծի շատ
ծանր պիտ'որ գայ:

Երբ սիրելի ձիւնկարտ, բայց Պր. Պրանդ,
իր կնոջ, հոգեւորական շատ շուտով պիտ'որ
կորստանայ: Ասոր համար շատ սիրով եւ կը դար-
ձնիմ ան տառապեալ ծնողաց իրենց սիրելի որ-
դին: Բայց զինքը նորէն կորստանալէն ինծի շատ
ծանր պիտ'որ գայ:

Երբ սիրելի ձիւնկարտ, բայց Պր. Պրանդ,
իր կնոջ, հոգեւորական շատ շուտով պիտ'որ
կորստանայ: Ասոր համար շատ սիրով եւ կը դար-
ձնիմ ան տառապեալ ծնողաց իրենց սիրելի որ-
դին: Բայց զինքը նորէն կորստանալէն ինծի շատ
ծանր պիտ'որ գայ:

Երբ սիրելի ձիւնկարտ, բայց Պր. Պրանդ,
իր կնոջ, հոգեւորական շատ շուտով պիտ'որ
կորստանայ: Ասոր համար շատ սիրով եւ կը դար-
ձնիմ ան տառապեալ ծնողաց իրենց սիրելի որ-
դին: Բայց զինքը նորէն կորստանալէն ինծի շատ
ծանր պիտ'որ գայ:

Այլ շարունակել:

ԲԱՅՈՒՄԱՆԵՐ

Վայելիս զառաքանք սարգիստիւնի մը:

Եւ մը որպիսի որ փայլունի ալ ըլլայ՝ ընու-
թեանը միշտ կ'ապուլ եւ դիւրանել է, դիւրա-
կընտանեայ եւ անկի վերջը անդրեւի հաս-
տատութիւն:

ստորագրութեամբ տիրոջ կը ծառայէ: Մասալ գայ
մը թեպէտ եւ կրնայ ընտանեակ լայց ի վերայ
այս ամենայնի մարդու հետ չեկապուի: Եր գա-
ղանակուն բարբը կը թափան եւ ընտանեակեան
կը յաղթէ եւ տարիքն առնելով իր բնական
զոգանութիւնն ամենայն զօրութեամբ կ'արթնայ
եւ առիթ մը պատահածին պէս վայելեալութիւնը
կը ցուցնէ: Ընկերն որպիսի որ անկիրթ ըլլան
միշտ ուրիշ անասնոց հետ դիւրաւ կ'ընտանե-
ան, անոնց ետեւէն կ'երթան եւ բնական մղմամբ
եւ ոչ թէ կը թափան մը զինքը կը պաշտպա-
նեն: Իսկ պայն ասոր հակառակ ամէն ընկերու-
թեան, նոյն իսկ իր նմաններէն կը փախչի: Թէ-
պէտ եւ երբեմն խմբովն կը անտուրիս ի վերայ
այս ամենայնի ընկերական կեանք մը կ'արթնայ
մտք չէ՝ այլ կամ թշնամի խմբի մը վրայ յար-
ձակում ընելու համար եւ կամ խոշոր անասուն
մը կամ հոգեւոր շուն մը հաղածելու համար
ահաբեկ անասուն

տան կը վայել որ գոյը հասարակութեն միայն իրմէ փախչողներուն գեղմ կը յանդգնի, իսկ բնդ փոքր ընդգրկուածին առանցքը անփոփոխ կը մնայ: Բանի որ հոս մը պէտք է գիտնալ, որ անոնք չընտանի մը կաղնիով՝ ետեւի սաւառներով քնքրելիք կը պաշտպանէ՝ անոնց վրայ չի համարձակիր յարձակում բնկուլ: Գիտուած տեսնուած է որ չէ՛ լիմէ միայն կողմ մը սոյն նստել, այն մը իր եղջիրը ներքը ցուցնելով, գայլն ի փոխուած գարձուցած է: Վերադարձած ատեն ռանգը իր ցաւը կը յայտնէ, բայց շուն պէս բնաւ չի լար, լիակատ եւ, ի մահ հարուած մը ընդունի: Ընէն աւելի խիստ եւ, անպայ է եւ զօրաւոր անդամներ ունի, գիշեր ցորեն անդադար կը փողէ եւ չի յոգնիր: Եթէ պատահամբ որոգայթի մը մէջ լինայ՝ այն պէս կը մնայ որ առանց փախչել կրնայ մէկը զինքն սպաննել կամ՝ բռնել: Թող կու տայ որ վիրջ միտցն անցուի, շղթայ զարնուի եւ, բերանը ցուցնալ պրոտի ու տարուի ուր որ ուզուի՝ առանց բարկութեան կամ անհամբերան փոքր նշան մը ցրցնելու:

Բնախը զգայարաններու ունի՝ մանաւանդ հոտառութիւն, որով շատ հեռուէն աչքին տակ չեն կան բանը քննել կը գուշակէ: Գիտելի հոտը մէկ մըն հեռուէն կ'առնու. նոյնպէս կ'ենդամի անասունը հոտը շատ հեռուէն առնելով՝ քննել առաջնորդութեամբ անոնց ետեւէն կ'երթայ, լիակատ բան մը չտեսնէ: Ողջ կենդանեաց միւս լիակատ եւ իրեն շատ համով կու գայ, ի վերայ այս ամենայնի գարշահոտ չի մ'ալ նոյն տեսողութեամբ կ'ուտէ: Ընէն աւելի միւսը միւս կը սիրէ, եւ լիմէ որ ձեռքն ըլլայ՝ ուրիշ տեսակ միւս չ'ուտէր բայց եթէ մարդու միւս՝ Բանդուի գուշակութեամբ մէջ (շինի տեսողութեան) տեսակ մը գայլ կայ՝ որ միայն մարդու վրայ կը յարձակի եւ, արմախը կ'ուտէ, ուրիշ կենդանեաց վրայ բնաւ չ'երթաւ: Կիր: Գիտուած է որ վայելիք խմորին զօրաց բանակի ետեւէն կ'երթան եւ պատերազմի պաշտին վրայ կ'են միտքաւոր գիշեր փորելով անյար. յանկուծեամբ կ'ուտեն:

Վայց Եւրոպայի գաղանկներէն մէկն է եւ մինչեւ հիմայ գիտ հիստորիայի կողմէրը՝ ուր որ անասունը ցանցաւ չեն, բնդմութեամբ կը գրու. նուր: Ըստն մը Եւրոպայի այնչափ շատցած էր որ բոլոր երկրին արհաւիրք եղած էր: Հոս տեղա Եւրոպայ ամբար գայլու ամբար կը կուտէր, եւ աս անուան պատճառը 1605ին Եւրոպայի տարած գրքի մը մէջ կը կարդանք. «Եւ ամբար որուն մէջ հիմայ Եւրոպայ կ'ընենք, ան ժաւ մանուկները Գայլու ամբար կ'անուանուէր, որով հետեւ ժողովարդը նոյն ատենը ուրիշ անիմանքէն աւելի գայլերէ փախ կը կրէր, քննու որ գաղանկները աս ժամանակ ձեան եւ պաղին պատճառաւ՝ որտեղ ու փորտուելու ուրիշ անասունքէն կը փախչէր: Եւ բնական երկրորդ՝ որն որ կէս մը քաղաքականացեալ երկրին քիչուր բնակչոյ սրտերը բռնած էր, տեղորոշապաշտական էր: Կրկնելով աւելի եւս շատցաւ: Նոյն գրքին մէջ նաեւ Մարգարայի ըստած անասակն վրայ խոտը կայ, որուն վրա մինչեւ հիմայ Գիւլմանիայի ստորին ժողովարդեան մէջէն հաւատացող կայ: «Եւ մարգարայի տեսակ մը կախարչ կը համարուէր՝ որն որ ստանալէն շինուած օճանիկը օճուած ու մոգական գոտի մը մէջը կուգար է, եւ չէթէ միայն ուրիշներուն իրենց գայլ կ'երեւայ, այլ նաեւ քանի որ վրանին գոտի կը կրէն՝ գայլու կրկնորանքն ու բնութիւնը կ'ունենան, հաստը րակ գայլերու պէս կ'ունան, կը սպաննեն ու մարգար միւս անոնց կ'ուտեն: Եւ աւելորդապաշտական կարծիքը Գիւլմանիայի մէջն ալ հասարակ էր եւ 1509ին մարդ մը որն որ մարգարայի ըլլալուն ամբաստանուած էր՝ սպանուեցաւ: Գաղանկներուն ասանկ մարդ մը կ'ախարչ, զարհուրելի կերպարանքով եւ տեղագ բնութիւն ունէր: Գոյլ մէկը կ'երեւակայէին ու Լուսը garou կը կոչէին: Գայլը մէջ մը մարդու միւս ուտելու փա-

ծի անկից ետեւ ուրիշ կենդանիներէ վեր կը գտնէ, եւ աս պատճառաւ համար է որ հին ժաւ մանակները սպիտակեան ուտեն՝ ուր որ նոյն իսկ գիտունները չար ուղիներուն (հիւսիս) կը հաւատային կը կարծէին լիմէ կատարի գայլ մը՝ որն որ ինչ որ առջեւը կու գար կը պատուէր, ոչ ոչ խարաց հասին եւ ոչ որորոցին մէջ պատկած տղան կը խնայէր եւ ոչ ալ նոր լիակատ մեռելոց մարմիններէ կը քաշուէր, անյագ շատաւ կ'ուտէին համար տեսակ մը տատանայ ըլլայ: Նոյն իսկ ան ժամանակուան թագաւորներն ու իշխաններն իրենք զիրենք զարհուրելի եւ յարգելի ընէր համար՝ նոյն ատենուան գաղափարին համեմատ իրենք զիրենք գայլ անուանելը պարտաւոր կը համարէին լիմէ նոյն անասունը քաջապատկանն էր: Եթէ գաղանկութեան համար եւ իրենց գիտնալներուն մէջ գայլ կենդանին նկարել կու տային: Մարմնայ զօրութիւնը նոյն ատենը մեծ բանի տեղ կը դրուէր եւ նոր ժամանակին կենդան քաղաքութիւնները՝ որոնք մարդու խիստ բարձր լիմէ որ չեն վերցրել գէթ կը դըստեն, նոյն ատենը չար: Այսպէս Բարսիլոնայի զօրութիւններուն եւ իշխաններուն անունը ներքը կու բառով բացատրուէր կ'ուտէր. որին նախը աղապար Եթէլիզաբէ (այնուան գայլ) Կերթիզաբէ (հաւանաւոր գայլ) Բարթիլոն (երկու նիկ գայլ) Բարթիլոն (ծեր գայլ) եւ այլն:

Ընէն աւելի ինչպէս որ կը պատմուի Եւրոպայի մէջ մեծ յափշտակող կենդանիները բնաւ զինք եղած են, նոյն իսկ աղանակներն ալ որոնց որորոգութեան ետեւէն Եւրոպայի տեղաւորներն այնչափ զարնուած են, վերջի ժամանակներս շատ քիչցած կ'երեւան, քննու որ վերջի աստիճանը լրացնելու մէջ կը կարգադրուէր որ աղանակներէն ամենը իրենց որորոգական գր